

KATEDRA MATEMATIKY A DIDAKTIKY MATEMATIKY
POSUDEK VEDOUcíHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce	<i>Gabriela HLAVATÁ</i>
Název práce	<i>Zkušenosti učitele se změnou přesvědčení o vyučování matematice</i>
Autor posudku	<i>Prof. RNDr. Milan HEJNÝ</i>

Cíle (stanovení, splnění, reflexe splnění)

První cíl práce byl směřován spíše do oblasti obsahu (do řešení nestandardních slovních úloh) než do zkoumání změny vlastního přesvědčení učitelky. Nový cíl se formuloval pouze postupně a klíčovou roli zde sehrál i Filip, syn autorky, v době volby cílů práce žák 3. ročníku, vedený ve škole tradiční metodou. Celý proces tvorby nového cíle práce trval přes rok a autorka je výstižně popisuje na stranách 24 až 28. Když již bylo rozhodnuto, že cílem diplomové práce je komentované monitorování změny autorčina pedagogického přesvědčení, byl stanoven i program práce, ve kterém studium literatury hraje důležitou roli.

Pro mne, vedoucího práce, bylo velice poučné sledovat, jak se z učitelky a matky (obě role autorky jsou v tomto příběhu zásadní) původně hledící na nové vyučovací metody s nedůvěrou a pochybnostmi, zda na to bude stačit, stává zapálený stoupenec nových přístupů s narůstajícím zdravým pedagogickým sebevědomím.

Vytčené cíle práce autorka splnila vrchovatě. Její popis je chronologicky přesný, bohatě dokumentován ilustracemi a provázen mnoha komentáři.

Obsahové části (úplnost, relevance, řazení)

Kromě úvodu, závěru a literatury má práce dvě kapitoly a 4 přílohy.

První kapitola (str. 10 až 23) je sumarizací myšlenek nastudovaných v literatuře. Na podání nastudované literatury je vidět, že autorka věci promýšlela a hledala různé prameny a souvislosti mezi nimi. Většina z myšlenek první kapitoly je ve druhé části účelně aplikována na konkrétní situace.

Druhá kapitola (str. 24 až 74) je jádrem práce. Je členěna do pěti částí, které odpovídají pěti etapám procesu změny pedagogického přesvědčení autorky.

První část pokrývá období do června 2012. Popisuje váhání autorky a její první pokusy vložit prvky metody VOBS do vyučování v 5. ročníku, který v šk. roce 11/12 učila. To již měla domluveno, že v následujícím roce začíná učit v 1. ročníku. Důležitou zkušenost získala při rozhovorech s rodiči. Díky této zkušenosti se ještě dříve než začala učit v první třídě setkala s rodiči svých žáků a povedlo se jí přesvědčit je o síle nové metody.

Druhá část je krátký pohled na přípravu, která probíhala o prázdninách v roce 2012.

Třetí část popisuje změny, které se odehrály ve vědomí autorky až do listopadu 2013. Zajímavý je obrázek 2.5, kterým autorka graficky opisuje posuny ve vlastním přesvědčení. Za velice hodnotnou část považuji kritickou reflexi vlastního působení, kterou nacházíme na stranách 36-38.

Neobsáhlejší je čtvrtá část, věnovaná druhému pololetí šk. roku 2012/13. Uvádí mnoho konkrétních ilustrací žákovských myšlenkových pochodů a diskusí ve třídě. Nejzajímavější je zkušenost, kterou autorka získala, když vyučovala souběžně první i druhý ročník.

Pátá část uvádí dvě pozoruhodnosti. První je negativní. Po jisté době se rodiče postavili proti nové vyučovací metodě a děti přestávaly pracovat. Na druhé straně kroužek, který autorka vedla, byl úspěšný.

Odborná část (matematika/didaktika: náročnost, správnost, výstavba, konzistence apod.)

Obsahově je práce bohatá a to jak z hlediska matematiky – množství různorodých úloh z různých prostředí, tak z hlediska didaktického – hluboké kritické analýzy vlastní práce. Je to čtivý text s dobrým členěním a jasně formulovanými myšlenkami.

Přínos (originalita, použitelnost apod.)

V rámci výzkumu změny edukačního stylu učitele jsme společně s D. Jirotkovou vytvořili archiv obsahující několik desítek výpovědí učitelů – ať již těch, u nichž pak k posunu edukačního stylu došlo, nebo těch, u nichž k tomu nedošlo. První taková výpověď je z diplomové práce Jitky Michnové, která ale zcela výjimečně na metodu VOBS byla nastavena již dříve. První obsáhlá výpověď učitelky, která takto nastavena nebyla, je právě v předložené práci. Části práce budou využity jak ve výuce na VŠ, tak při přípravě lektorů i při školování inspektorů.

Autorku požádám, aby části práce připravila k zveřejnění.

Formální náležitosti (gramatika, styl, typografie, grafické části, odkazy a citace, celková úprava)

Vzhledem na grafickou náročnost (mnoho obrázků a kopií žákovských řešení) lze práci po grafické stránce hodnotit jako nadprůměrnou. Míra grafických a typografických nedostatků nepřekračuje běžný standard. Nejasný je obrázek 2.4 na straně 40, který bude předmětem diskuse u obhajoby.

Zdroje (reprezentativnost, relevance, použití)

Použité zdroje jsou bohaté a reprezentativní. V textu práce jsou dobře využity.

Hodnocení: Práce splňuje podmínky kladené na diplomovou práci. Práci doporučuji k obhajobě.

Datum a podpis autora posudku:

11. 5. 2014